

การศึกษาเรื่อง ความมีอยู่ของชุมชนสังฆะ : ศึกษากรณี สนวนโมกขพลาราม อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดคุณลักษณะ องค์ประกอบและรูปแบบของความมีอยู่ของชุมชนสังฆะในพระพุทธศาสนาและชุมชนสังฆะในสวนโมกขพลาราม และเพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ของชุมชนสังฆะในสวนโมกขพลารามที่มีความสัมพันธ์ต่อการพัฒนาสังคม

ผลการศึกษาพบว่า แนวความคิดเกี่ยวกับชุมชนสังฆะในพระพุทธศาสนามีปรากฏขึ้นเมื่อครั้งการประชุมของพระอริยสงฆ์ในวันเพ็ญเดือน 3 (วันมาฆบูชา) พระพุทธเจ้าได้ทรงประกาศหลักคำสอนที่เรียกว่า “โอวาทปาติโมกข์” อันประกอบด้วยหลักของการทำความดี ไม่ทำความชั่ว และการทำจิตใจให้บริสุทธิ์ ถือว่าเป็นหลักการ วิธีการและอุดมการณ์ของชุมชนสังฆะในพระพุทธศาสนา

ส่วนคุณลักษณะและองค์ประกอบของชุมชนสังฆะในพระพุทธศาสนา และสวนโมกขพลาราม จากการศึกษาพบว่า มีลักษณะที่เหมือนกันและคล้ายคลึงกัน ซึ่งคุณลักษณะของชุมชนสังฆะประกอบด้วย 1) ความเป็นเสมอภาคกันโดยศีลและทฎฐิฎฎายใต้หลักของพระธรรมวินัย 2) ชุมชนสังฆะมีวิถีการดำเนินชีวิตอย่างสันโดษ 3) มีหลักการ วิธีการและอุดมการณ์ของชุมชนสังฆะมีพระนิพพานเป็นอุดมการณ์สูงสุด มีหลักการ คือ ต้องมีความอดทนในการฝึกตนเองเพื่อบรรลุจุดหมาย อันประกอบด้วยไม่ทำความชั่วโดยประการทั้งปวง การทำความดีทั้งทางกาย วาจา และใจ การชำระจิตใจให้สะอาด บริสุทธิ์ และมีวิธีการเพื่อให้ถึงจุดหมายโดยอาศัยวิธีการไม่ว่าร้ายผู้อื่น การไม่ทำร้ายผู้อื่น การสํารวมในปาติโมกข์ การรู้จักประมาณในการบริโภคอาหาร การอยู่ในสถานที่ที่สงัด และการบำเพ็ญภาวนาทางจิตอยู่เสมอ นอกจากนี้ สวนโมกขพลารามยังได้ยึดถือปณิธานของท่านพุทธทาส มี 3 ประการ คือ 1) ให้ศาสนิกทุกศาสนาเข้าถึงหัวใจศาสนาของตน 2) การทำความเข้าใจระหว่างศาสนา 3) การนำโลกออกมาเสียจากวัตถุนิยม ปณิธานสามประการนี้ ถือว่าเป็นอุดมการณ์ที่สำคัญของชุมชนสังฆะในสวนโมกขพลาราม

ความมีอยู่ของชุมชนสังฆะในสวนโมกขพลาราม สามารถมองได้ทั้งมิติเชิงพื้นที่ชุมชนในมิติเชิงหน้าที่ของสมาชิกในชุมชน และในมิติของชุมชนแห่งการเรียนรู้ จากการศึกษาพบว่าชุมชนสังฆะในสวนโมกขพลารามประกอบด้วยลักษณะ ดังนี้ 1) การรวมกลุ่มของศาสนบุคคล คือ พระสงฆ์ผู้ผ่านการพิจารณาคุณสมบัติเข้ามาเป็นสมาชิกของชุมชนสังฆะโดยผ่านวิธีอุปสมบทด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา 2) มีหลักพระธรรมวินัยเป็นข้อปฏิบัติในชุมชน ลักษณะพระธรรมวินัยเป็นทั้งข้อประพฤติปฏิบัติและข้อห้าม สมาชิกในชุมชนสังฆะจะต้องถือประพฤติปฏิบัติอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน 3) มีอุดมการณ์ของชุมชนสังฆะ 4) มีบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในชุมชนสังฆะ โดยแยกเป็นบทบาทหน้าที่ในการศึกษาพัฒนาตนเองและการพัฒนาสังคม

ข้อเสนอแนะในการศึกษา ระบบชุมชนสังฆะเป็นรูปแบบของการพัฒนาสังคมรูปแบบหนึ่ง โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการกลุ่มของสมาชิกในชุมชนสังฆะ เพื่อให้สมาชิกได้เข้าถึงจุดหมายหรืออุดมการณ์สูงสุดของชุมชน ดังนั้น ระบบชุมชนสังฆะจึงสามารถนำไปปรับปรุงใช้ในการพัฒนากับสังคมได้ทุกระดับ

Abstract

A Study of Being and Becoming of Sangha Community at Suanmokkhaphalaram Chaiya District Suratthani Province is qualitative research, it's objectives were 1) to study the Opinions, Identities, Components and Models of Being and Becoming of Sangha Community in Buddhism and at Suanmokkhaphalaram 2) to study the Roles and Duties of Being and Becoming of Sangha Community at Suanmokkhaphalaram that be related to Social Development.

The Results of this research were shown as follow : The opinions about Being and Becoming of Sangha Community in Buddhism appeared in A Noble Individual Meeting on the Full-Moon Day of the third lunar month (Maghapujaday), The Buddha taught the Principal Teaching that we call "Ovadapatimokkha", it consists of not to do any evil, to do good and to purify the mind, these're the Attitude Principle and Method of Being and Becoming of Sangha Community in Buddhism.

The Identities and Components of Being and Becoming of Sangha Community in Buddhism and at Suanmokkhaphalaram were the same or similar, there were 1) the Equality on Morality and Belief under the Norm-Discipline 2) Sangha Community have the way of life contentmently 3) there are the Attitude Principle and Method of Being and Becoming of Sangha Community, Nirvana is the most Attitude or Goal that Buddhists have to be patient and practice ourselves to attain, the Principles are 1) not to do any evil 2) to do good and 3) to purify the mind and the Methods are 1) to make a false speech to the others 2)not to kill the others 3)to be restraint on the Fundamental Precepts 4)the Moderation in Eating 5) to stay in the peaceful places and 6)the regularly mental development. After that, Suanmokkhaphalaram hold on the Three Buddhadasa Bhikkhu's wishes as follow 1) All religion's Disciples try to approach to our religion's heart 2) to make the understanding between religions 3) to export people from the world of materialism. These three wishes are the most attitude of Being and Becoming of Sangha Community at Suanmokkhaphalaram.

Being and Becoming of Sangha Community at Suanmokkhaphalaram, anyone can see in community place's dimension, the community member's duties dimension and learning community's dimension. Being and Becoming of Sangha Community at Suanmokkhaphalaram consists of the Identities as follow : 1) to be group of religious disciples that call Sangha or Priests who pass the consideration of identities to be the member of Sangha Community by the Ordination Ceremony with Yattijattutthakammavaja 2) there are the Principles of the Doctrine and the Discipline in community that Sangha Community's members must act equalitily and samely 3) there are the attitudes of Being and Becoming of Sangha Community and 4) there are the members's duties in Sangha Community were divided by being the duties to learn for self developing and social developing.

The Suggestions on studying : Sangha Community System is a social developing model through learning process, Sangha Community members's group process for attaining to the supreme objectives or attitudes of community, so, Sangha Community System can be apply to develop all the levels of society.